

08. JAN. 2008

Saksnr.

07/4072 - 78

Arkivnr.

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep
0030 OsloDato: 04.01.2008
Saksbehandler: Kari Henriksen
Telefon direkte: 75 55 51 14
Deres ref.:
Løpenr.: 775/2008
Saksnr./vår ref.: 2008/78
Arkivkode:

Ad utredning om betaling for bruk av areal i kystsonen

Det vises til brev fra Finansdepartementet 15.11.2007 om utredning om betaling for bruk av areal i kystsonen. Beklageligvis er ikke henvendelsen mottatt i Bodø kommune og vi har derfor ikke rukket å respondere innenfor fristen. Innspill kommer som en administrativ uttalelse fra Team Bodø KF som er kommunen fagetat i næringssaker.

Regjeringen legger til grunn at kommunene bør gis adgang til å innkreve betaling for bruk av areal i kystsonen. En arealavgift reiser flere spørsmål og departementet har bedt om innspill som kan bidra til et best mulig beslutningsgrunnlag.

Kystsonen kan defineres som en sone som omfatter de sjø- og landområder som står i innbyrdes direkte samspill økologisk og/eller bruksmessig og hvor grensen settes til 1 nautisk mil utenfor grunnlinjen, i henhold til en utredning fra Norges Forskningsråd. Kystsonens karakter er dynamisk og innebærer andre utfordringer enn planlegging på land hvor både rettighetssystem, bruk og kunnskap er mer utviklet og avklart. Blant annet er kunnskapen om naturtyper og økosystem i sjø mangelfull. Mareano-programmet som skal kartlegge havbunnens biologiske, kjemiske og fysiske miljø kunne med fordel også omfatte de nære kystområdene.

Mange har interesse i kystsonen og det er økende fokus på bruken av kystsonen både til næring, fritid og vern. Areal er i så måte en nøkkelfaktor i samfunnsutviklingen. Arealplanleggingen vil innebære en avveining og prioritering av de ulike brukerinteressene i kystsonen ut fra hva kommunen ønsker å oppnå. Vår kystlinje er unik med tanke på egnethet for havbruk. Havbruk er en næring i betydelig utvikling og ny oppdrettsaktivitet fordrer areal. Situasjonen i dag er at konkurransen om kystareal øker og akvakultur konkurrerer med andre viktige og mer etablerte interesser som skipstrafikk, fiske, turisme og fritidsinteresser. Akvakultur er avhengig av en positiv planmessig tilrettelegging for å drive sin aktivitet. En arealavgift vil derfor kunne motivere til ytterligere positiv tilrettelegging for næringsvirksomhet som tar i bruk sjøområder og igjen stimulere til vekst. I tillegg vil den kunne gi kommunen en direkte inntekt når næringsarealet i sjø tas i bruk.

Bodø har hatt og er fortsatt i vekst. Behovet for nye arbeidsplasser, boliger, infrastruktur og fritidsaktiviteter er selvforsterkende med tanke på arealbehov. Bodøs fortrinn med hensyn til knutepunktsfunksjoner, tilgang til kompetanse og arbeidskraft er viktige bidrag til den pågående veksten.

Bodø kommunes kystsoneplan ble vedtatt i 2003 og det arbeides nå med å rullere planen og integrere kystsonen i kommuneplanen. Arealet innenfor Bodø kommunes grenser er på 4.832 km² og sjøarealet utgjør over 70 %. Til tross for stor andel sjøområder er det et økende press på arealene.

Postadresse:
Postboks 319, 8001 Bodø,
Besøksadresse:
Prinsensgt. 113a, 8006 Bodø**Telefoner:**
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 51 00
Telefax: 75 55 51 08**Elektroniske adresser:**
postmottak@teambodo.no
kari.henriksen@bodo.kommune.no
www.teambodo.no**Orgnr.:**
985 611 432
Bankkonto:
8902 11 26781

Tilgang til egnede sjøområder til ulike bruk er en forutsetning for å få ønsket næringsutvikling i kystsonen. I en situasjon med knapphet på areal og for eksempel egnede næringsområder er disponert til andre formål, vil en ikke få utnyttet det kommunens næringsmessige potensialet til fiske, oppdrett og reiseliv.

De ulike næringsaktivitetene legger beslag på områder som fysisk tas i bruk til for eksempel oppdrettsproduksjon. I tillegg har landbaserte anlegg til settefiskanlegg behov for vanninntak i sjø. Disse vanninntakene må sikres i forhold til aktivitet som kan forringe vannkvaliteten og miljøet. Dette kan få innvirkning på hvordan området kan planlegges og disponeres.

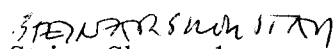
En mulig arealavgift bør baseres på **faktisk bruk** av sjøområder og ikke alene være tilknyttet for eksempel en konsesjon. Hvorvidt en bør legge kun overflatearealet til grunn eller også ta med bruk av områder under overflaten, er vanskelig å si noe om på dette tidspunkt. For eksempel strekker oppdrettsanleggenes fortøyninger langt utenfor det overflatearealet som benyttes til selve produksjonen. Denne arealbruken har innvirkning på annen sjøbasert virksomhet som fiskeri, spesielt for aktive redskaper.

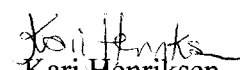
Ut fra likhetsprinsippet synes det rimelig at en fremtidig arealavgift vurderes for alle de ulike næringsvirksomhetene i kystsonen som har betydning for sjøarealet. De ulike aktivitetene vil ha konsekvenser for hvilken øvrig virksomhet som kan foregå. Omfanget av disse konsekvensene vil bl.a. være knyttet til varighet og arealbeslag. En nærmere kartlegging av arealbruken er nødvendig for å vurdere hvilke næringer som bør omfattes av en arealavgift.

Arealavgiftens størrelse vil være et sentralt område. På ene siden må avgiften være så stor at den gir økonomisk bidrag til kommunen og bidrar til en positiv arealmessig tilrettelegging. På den andre siden må ikke avgiften være av et sånt omfang at den bidrar til å svekke bedriftenes konkurransekraft. Det vurderes å legge opp til system hvor kommunene selv avgjør hvorvidt en arealbeskatning skal innføres, på linje med eiendomsskatt. Å fastsette en minimumssats på avgiften vil imidlertid kunne bidra til forutsigbarhet og vurderes derfor som hensiktsmessig.

Det er en utfordring å finne gunstig arealavgrensning med tanke på de ulike interessene i sjø med hensyn til å skattlegge den direkte arealbruken. For akvakulturvirksomhet er det enklere enn for øvrig virksomhet som fiskeri. Dersom en arealavgift kun skal omfatte oppdrett, bør en planmessig ha avsatt gode produksjonsområder i sjø og ivareta disse områdene spesielt i forhold til andre interesser. En eventuell særavgift på havbruk bør også følges opp med særlig fokus på å sikre egnede sjøområder. En naturlig parallell er å skjele til matproduksjon på land hvor Jordloven sikrer dyrket og dyrkbare areal.

Med hilsen

Steinar Skogstad
daglig leder

Kari Henriksen
prosjektleder

Kopi: Plan, næring og miljøkomiteen
Styret i Team Bodø
Rådmann Svein Blix
Byplankontoret
Eiendomskontoret